OIKEUSMINISTERIÖ

LsN Veli-Pekka Hautamäki
Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Oikeusministeriö

LAUSUNTO

17.11.2021

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rehulain muuttamisesta (HE 206/2021 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon otsikossa mainitussa asiassa. Ehdotetulla lailla rehulakiin tehtäisiin Euroopan unionin lääkerehuja koskevan lainsäädännön vaatimat muutokset.

Oikeusministeriö on antanut hallituksen esitystä koskeneesta luonnoksesta lausunnon maa- ja metsätalousministeriölle 20.8.2021 (VN/6868/2021-OM-11). Lausunnossaan oikeusministeriö kiinnitti huomiota kaavaillun sääntelyn perusoikeusvaikutuksiin ja niitä koskeviin perusteluihin, sekä henkilötietojen käsittelyä koskeviin yksityiskohtiin.

Esityksessä ehdotettu sääntely ei vaikuta perustuslain suhteen ongelmalliselta, mutta sen perusteluissa olisi ollut tarvetta täydennyksiin. Esityksellä osaltaan rajoitettaisiin perustuslain 18 §:ssä turvattua elinkeinovapautta, jolloin ehdotetun sääntelyn osalta pitää tehdä arviointi perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten täyttymisestä. Esityksessä on tällainen arviointi osittain tehty, mutta tiettyjen rajoitusedellytysten osalta se näyttäisi puuttuvan. Näitä ovat perusoikeuden ydinalueen koskemattomuusvaatimus, riittävät oikeusturvajärjestelyt ja ristiriidattomuus Suomen kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa. Vaikka viimeksi mainittuja ei nyt lausuttavana olevan esityksen kannalta ehkä nähtäisi keskeisinä, voidaan pitää tärkeänä, että perusoikeuksia rajoitettaessa pyritään jokaisessa tapauksessa käymään läpi kaikki vakiintuneet yleiset rajoitusedellytykset (PeVM 25/1994 vp, s. 5).

Oikeusministeriö on lausuntokierroksella kiinnittänyt huomiota henkilötietojen suojaa koskeviin säätämisjärjestysperusteluihin. Voidaan todeta, että lausuntokierroksella esiin nostetut seikat on otettu ansiokkaasti huomioon, eikä ehdotukseen ole enää tältä osin lausuttavaa.